Ympäristövaliokunta
Eduskunta
00102 Eduskunta

Aihe: Ympäristövaliokunta torstai 27.09.2018 klo 10:00 / HE 79/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Asia: Hallituksen esitys laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 57 a §:n kumoamisesta

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä**. Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

TAUSTA

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 57 a §, jossa säädetään mahdollisuudesta antaa asemakaavassa määräys rakennuksen liittämisestä kaukolämpöverkkoon. Säännös on ollut voimassa vuoden 2009 alusta alkaen. Esitetyn muutoksen myötä kaukolämpöverkkoon liittämisestä ei enää voisi määrätä asemakaavassa. Tavoitteena on vähentää sääntelyä sekä edistää kuluttajien mahdollisuuksia valita itselleen sopiva lämmitystapa ja tätä kautta tukea vapaata kilpailua lämmitysmarkkinoilla.

OMAKOTILIITTO KANNATTAA MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN 57 A §:N KUMOAMISTA

Omakotiliitto pitää lakiluonnosta erittäin perusteltuna ja liiton mielestä sen tulee tulla voimaan mahdollisimman pian: asemakaavassa ei enää lain voimaan tultua voitaisi määrätä rakennushankkeeseen ryhtyvää liittymään kaukolämpöverkkoon. Vaikka 57a pykälässä on ollut joukko poikkeamia, on säännös kuitenkin **rajoittanut kansalaisten valinnanvapautta** huomattavasti ja **estänyt lämmitysmuotojen kilpailua**. Sääntely on myös käynyt turhaksi, sillä sääntelyn voimassaollessa erityisesti pientalorakentajat ovat yhä useammin valinneet lämmitysmuodoksi maalämmityksen. Kaukolämmitys on kuitenkin pitänyt asemansa. **Sääntely on ollut myös päällekkäistä**, koska nykyinen energiatehokas rakentamissääntely (lähesnollaenergiarakentaminen) ohjaa rakennushankkeeseen ryhtyviä energiatehokkuuteen ja uusiutuvan energian hyödyntämiseen.

Omakotiliitto esittää kuitenkin huolen siitä, että lakimuutos ei koskisi voimassa olevia kaavamääräyksiä tai kaavoja, jotka ovat olleet ehdotuksena julkisesti nähtävillä ennen lain voimaantuloa. Esityksen perusteluissa arvioidaan, että noin 10-20 kuntaa on käyttänyt asemakaavoissaan MRL:n 57 a §:ssä tarkoitettua määräystä kaukolämpöverkkoon liittymisestä. On kuitenkin huomioitava, että kaukolämmitys on näissä kunnissa liki **määräävässä markkina-asemassa** suhteessa muihin lämmitysmuotoihin ja **palvelun hinta on kotitalouksille kallis**. Jos kunnassa päätetään tiivistää rakentamista tällaisella asemakaava-alueella lisäten uusia rakennuspaikkoa, mahdollisia uudiskohteita velvoite edelleen koskee. Pykälän 57a 3 momentti ei kuitenkaan vielä kosketa kaikkia rakennuksia. **Omakotiliitto esittääkin, että sääntelyyn kehitetään näihin olemassa oleviin asemakaavoihin uusi poikkeamismahdollisuus uudis- ja korjausrakentamista varten, jotta kyseessä olevassa kunnassa rakennushankkeeseen ryhtyvät voivat tosiasiallisesti valita sopivan lämmitysmuodon.**

Ylipäätään Omakotiliitto kannustaa yhä enemmän sääntelyn purkamiseen ja **avaamaan kaukolämpö- ja kaukokylmämarkkinoita kilpailulle**, kuten sähkömarkkinoilla on tehty. Asumismenot ovat kasvaneet jat-

Postiosoite
Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 HELSINKI

Puhelin
Vaihde (09) 680 3710
Sähköposti: etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi

Internet
www.omakotiliitto.fi
www.facebook.com/Omakotiliitto
https://twitter.com/omakotiliitto

kuvasti 2000-luvulla ja lämmityksen osuus asumismenoista on kuitenkin yli puolet. Tämä mahdollistaisi myös asumismenojen kasvun hillitsemisen.

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja

Postiosoite
Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 HELSINKI

Puhelin
Vaihde (09) 680 3710
Sähköposti: etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi

Internet
www.omakotiliitto.fi
www.facebook.com/Omakotiliitto
https://twitter.com/omakotiliitto